

Metodický list

Ceny zemědělských výrobců**I. Definice a obsah**

Index cen zemědělských výrobců je počítán z nominálních cen vybraných zemědělských výrobků. Jedná se o realizační ceny vybraných výrobků spadajících do oddílů 01 a 05 SKP (Standardní klasifikace produkce), určených výhradně pro vnitřní trh. Ceny jsou očištěny od daně z přidané hodnoty.

II. Zdroje a metodika zjišťování

Ceny zemědělských výrobců jsou zjišťovány státním statistickým výkazem Ceny Zem 1-12 za 95 rozhodujících zemědělských výrobků (62 rostlinných výrobků včetně ovoce a zeleniny a 33 živočišných výrobků). Mimo indexové zpracování se sleduje ještě dalších 29 reprezentantů.

ČSÚ ceny zjišťuje měsíčně u cca 500 vybraných výrobců v zemědělství.

III. Členění

V databázi jsou publikovány tyto indexy

- Průměr roku 2010 = 100 (základní index počítaný z cen)
- stejně období předchozího roku = 100
- předchozí měsíc = 100
- podíl klouzavých průměrů indexů typu "c" (průměr indexů za posledních 12 měsíců k průměru za předchozích 12 měsíců)

Index cen zemědělských výrobců je dále členěn na rostlinné výrobky a živočišné výrobky.

IV. Způsob výpočtu

Průměrné měsíční ceny sledovaných výrobků se vypočítávají prostým aritmetickým průměrem z cen jednotlivých výrobců. Měsíční ceny jednotlivých výrobků se porovnávají s jejich průměrnou cenou v roce 2010. Průměrná celoroční cena reprezentanta v roce 2010 je spočtena jako vážený aritmetický průměr z jejich cen v průměrných měsíčních cenách roku 2010, váhami jsou relativní měsíční podíly fyzických objemů výrobků na celoroční produkci.

Index je počítán na základě cen za vybrané komoditní položky agregací jednoduchých cen reprezentantů do úhrnu pomocí výpočetního vzorce Laspeyresova

$$I = \frac{\sum \frac{p_1}{p_0} \cdot p_0 \cdot q_0}{\sum p_0 \cdot q_0} \cdot 100$$

p_1 – cena ve sledovaném období

p_0 – cena v základním období

$p_0 q_0$ – stálá váha – v základním období (struktura tržeb za zemědělskou produkci).

Měsíční indexy cen jednotlivých výrobků (reprezentantů) se počítají podílem jejich průměrné ceny za příslušný měsíc a průměrné celoroční ceny roku 2010.

Měsíční indexy agregované až do úrovně „zemědělské výrobky celkem“ se počítají jako vážené aritmetické průměry příslušných výrobků. Váhové podíly zemědělských sezónních a nesezónních komodit se v různých měsících roku od sebe navzájem liší, proto bylo ve výpočtu použito dvourozměrného váhového schématu. Jeden rozměr je určen pro vertikální agregaci od úrovně reprezentantů až po nejvyšší úroveň, druhý rozměr je pro 12 měsíců v roce. Nominálnímu součtu 1000 je pak roven součet stálých vah nejvyšší agregace „Zemědělské výrobky celkem“. Od ledna 2013 se tedy využívá proměnlivých měsíčních vah pro výpočet indexu cen zemědělských výrobků.

Cenové indexy zemědělských výrobců jsou od ledna 2013 počítány na váhových schématech odvozených od průměru tržeb za roky 2009, 2010 a 2011. Indexy jsou počítány k cenovému základu průměr roku 2010 = 100..

V. Změna metodiky

V rámci revize, která se uskutečnila v roce 2013 byl revidován výběr reprezentantů.

VI. Vykazující subjekty

Vykazujícími subjekty jsou vybraní výrobci v zemědělství.